

Algebra - Zad. domowe nr. 2 - macierze i ukł. równań liniowych

Zad. 1 $D_m(\mathbb{R})$ - zbiór macierzy diagonalnych stopnia m o elementach rzeczywistych
 $\mathcal{Z} \subset D_m(\mathbb{R}) \quad \mathcal{Z} := \{A \in D_m(\mathbb{R}) : \det A \neq 0\}$

$A \in \mathcal{Z} \Rightarrow A$ - diagonalna $\wedge \det A \neq 0 \Rightarrow$ na diagonalu nie ma zer

- Iloczyn macierzy diagonalnych jest macierzą diagonalną $A, B \in \mathcal{Z} \Rightarrow \det(AB) = \det A \cdot \det B \neq 0$
 tzn. mnożenie jest nieograniczone
- Inwerty macierzy jest ograniczony
- I_m - diagonalna, $\det I_m = 1 \Rightarrow I_m \in \mathcal{Z}$ oraz $\forall A \in \mathcal{Z} \quad I_m A = A I_m = A$ tj. I_m element neutralny
 $A^{-1} A = A \cdot A^{-1} = I \wedge A = [a_{11} \dots a_{mm}] \Rightarrow A^{-1} = [1/a_{11} \dots 1/a_{mm}] \quad a_k \neq 0 \Rightarrow 1/a_k \neq 0 \Rightarrow A^{-1} \in \mathcal{Z}$
- Mnożenie macierzy diagonalnych jest przemienne

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & & \\ & \dots & \\ & & a_{mm} \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} b_{11} & & \\ & \dots & \\ & & b_{mm} \end{bmatrix} \quad AB = \begin{bmatrix} a_{11}b_{11} & & \\ & \dots & \\ & & a_{mm}b_{mm} \end{bmatrix} = BA$$

Stwierdzamy fałszywie \rightarrow grupa przemienne.

Zad. 2 a) $A \in M_6(\mathbb{R}) \quad A^3 - 4A^T = 0$

$$A^3 = 4A^T \Rightarrow \det(A^3) = \det(4A^T) \rightarrow (\det A)^3 = 4^6 \det A \Leftrightarrow \det A \cdot (4^6 - (\det A)^2) = 0$$

$$\det A = 0 \vee \det A = 4^3 = 64 \vee \det A = -64$$

b) $B, C \in M_4(\mathbb{R}) \quad \det B = 16, \quad B \rightarrow \begin{pmatrix} k_1 \leftrightarrow k_4 \\ \frac{1}{4}k_3 \\ w_1 + w_2 \end{pmatrix} \rightarrow C \quad \det C = (-1) \cdot \frac{1}{4} \det B = -4$

c) $D, E \in M_3(\mathbb{R})$

$\det D = 5$

$\det(DE) = 3$

$F = E^{-1} \cdot D^{-1} \cdot 2 \cdot D^T$

$$\det F = \det(E^{-1} D^{-1} \cdot 2 \cdot D^T) = 2^3 \det(E^{-1} D^{-1}) \cdot \det(D^T)$$

$$= \frac{8}{\det(DE)} \cdot \det D = \frac{8}{3} \cdot 5 = \frac{40}{3}$$

Zad. 6 $\begin{cases} ax+y=1 \\ 2x-y=a \\ x+y=a \end{cases} \quad u = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & a \\ 1 & 1 & a \end{bmatrix}$

$\det u = -a^2 + a + 2 + 1 - a^2 - 2a = -2a^2 - a + 3 = -(2a+3)(a-1)$

$a \in \mathbb{R} \setminus \{1, -\frac{3}{2}\} \quad \det u = 3 \rightarrow$ układ sprecyzowany

$a \in \mathbb{R} \setminus \{1, -\frac{3}{2}\} \quad \sigma(u) = \sigma(A) = 2 \rightarrow$ oznaczony

(P) a) $\forall a < -2$ sprecyzowany

(P) b) układ ozn. $\Rightarrow a = 1 \vee a = -\frac{3}{2}$

(F) c) Można wybrać a , by być nieoznaczony

Zad. 4 Rozwiąż układ równań

$$\begin{cases} x + y + 2z + 3w = 0 \\ 3x + 4y + 5z + 4w = 4 \\ 4x + 5y + 6z + 3w = 5 \\ 5x + 3y + 9z + 9w = -9 \end{cases}$$

$$[A|U] = \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 3 & 4 & 5 & 4 & 4 \\ 4 & 5 & 6 & 3 & 5 \\ 5 & 3 & 9 & 9 & -9 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_2-3W_1 \\ W_3-4W_1 \\ W_4-5W_1}} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -5 & 4 \\ 0 & 1 & -2 & -9 & 5 \\ 0 & -2 & -1 & -6 & -9 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_3-W_2 \\ W_4+2W_2}} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -5 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & -3 & -16 & -1 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_4-3W_3 \\ W_3 \cdot (-1)}} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -5 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & 4 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & -4 & -4 \end{array} \right] \xrightarrow{W_4 \cdot (-\frac{1}{4})} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -5 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & 4 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_3-4W_4 \\ W_2+5W_4 \\ W_1-3W_4}} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 0 & -3 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 9 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_2+W_3 \\ W_1-2W_3}} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 0 & 0 & 7 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{W_1-W_2} \left[\begin{array}{cccc|c} I_4 & & & & \begin{matrix} 3 \\ 4 \\ -5 \\ 1 \end{matrix} \end{array} \right]$$

Odp. $x=3, y=4, z=-5, w=1$
ukł. oznaczony

Zad. 5 Znajdź rozwiązania w zależności od $p \in \mathbb{R}$

$$U = [A|B] = \left[\begin{array}{cccc|c} 3p & 6 & 3 & 0 & 6 \\ p & p+1 & 3 & 1 & 6 \\ p & 2 & p-1 & 1 & 1 \\ 2p & 4 & p-2 & p-3 & 2p-2 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_2-W_1 \\ W_3-2W_1 \\ W_4-3W_1}} \left[\begin{array}{cccc|c} p & p+1 & 3 & 1 & 6 \\ p & 2 & p-1 & 1 & 1 \\ 2p & 4 & p-2 & p-3 & 2p-2 \\ 3p & 6 & 3 & 0 & 6 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_3-2W_2 \\ W_4-3W_2}} \left[\begin{array}{cccc|c} p & p+1 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & 1-p & p-4 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 4-2p & p-5 & 2p-4 \\ 0 & 0 & 6-3p & -3 & 3 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_3 \cdot \frac{1}{2} \\ W_4 \cdot \frac{1}{3}}} \left[\begin{array}{cccc|c} p & p+1 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & 1-p & p-4 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 2p & \frac{1}{2}p-5/2 & p-2 \\ 0 & 0 & 2-p & -1 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{W_4-W_3} \left[\begin{array}{cccc|c} p & p+1 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & 1-p & p-4 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 2p & \frac{1}{2}p-5/2 & p-2 \\ 0 & 0 & 0 & -\frac{1}{2}p+\frac{3}{2} & 3p \end{array} \right]$$

$p \in \mathbb{R} \setminus \{0, 1, 2, 3\}$ układ oznaczony $r(U) = r(A) = 4 = n$
jedno rozp.

$$p=0 \quad \left[\begin{array}{cccc|c} 0 & 1 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & -4 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 2 & -5/2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 3/2 & 3 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_2-W_1 \\ W_4 \cdot \frac{2}{3}}} \left[\begin{array}{cccc|c} 0 & 1 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & 0 & -7 & -1 & -11 \\ 0 & 0 & 2 & -5/2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{W_2+W_4 \\ W_3+5/2W_4}} \left[\begin{array}{cccc|c} 0 & 1 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & 0 & -7 & 0 & -9 \\ 0 & 0 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 \end{array} \right]$$

$-2 + \frac{5}{2} \cdot 2 = 3 \quad 2x = 3$
 $7z = 9$
sprawdź!

$$p=1 \quad \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & 0 & -3 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 \end{array} \right] \xrightarrow{w_2 \leftrightarrow w_3} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & -3 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 \end{array} \right] \xrightarrow{w_3 + 3w_2} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & -6 & -8 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 \end{array} \right]$$

$\begin{cases} w=2 \\ 6w=8 \end{cases}$ spraciny

$$p=2 \quad \left[\begin{array}{cccc|c} 2 & 3 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & -1 & -2 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{2} & 1 \end{array} \right]$$

spraciny $\begin{cases} z=0 \\ \frac{1}{2}z=1 \end{cases}$ brak rozw.

$$p=3 \quad \left[\begin{array}{cccc|c} 3 & 4 & 3 & 1 & 6 \\ 0 & -2 & -1 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & -1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right]$$

$r(U) = r(A) = 3 < m = 4$
ukł. nieoznaczony
Mieszkoncznie wiele rozr.
zależnych od 1 parametru

Zad. 3

$$(x+I)^T \cdot A = 2A - I \quad / \cdot A^{-1}$$

$$(x+I)^T = (2A - I)A^{-1} = 2I - A^{-1} \quad / \quad ^T$$

$$x+I = (2I - A^{-1})^T = 2I - (A^{-1})^T$$

$$x = I - (A^{-1})^T$$

$A \in M_4(\mathbb{R})$
 $A = [a_{ij}]$
 $a_{ij} = \begin{cases} 2i+j & ; i=j \\ 3 & ; i \neq j \end{cases}$

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 3 & 3 & 3 \\ 3 & 6 & 3 & 3 \\ 3 & 3 & 9 & 3 \\ 3 & 3 & 3 & 12 \end{bmatrix} \quad A = 3 \cdot B = 3 \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 3 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 4 \end{bmatrix}$$

$A^{-1} = (3B)^{-1} = 3^{-1} \cdot B^{-1} = \frac{1}{3} \cdot B^{-1}$ $B^{-1} = ?$

$$[B|I] = \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 3 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 4 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{w_2-w_1 \\ w_3-w_1 \\ w_4-w_1}} \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 & -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & -1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{w_3 \cdot \frac{1}{2} \\ w_4 \cdot \frac{1}{3}}} \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -\frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{3} & 0 & 0 & \frac{1}{3} \end{array} \right]$$

$$\xrightarrow{w_1 - w_4} \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 1 & 1 & 0 & \frac{4}{3} & 0 & 0 & -\frac{1}{3} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -\frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{3} & 0 & 0 & \frac{1}{3} \end{array} \right] \xrightarrow{w_1 - w_2 - w_3} \left[\begin{array}{cccc|cccc} I & \frac{17}{6} & -1 & \frac{1}{2} & -\frac{1}{3} \\ -1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ -\frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ -\frac{1}{3} & 0 & 0 & \frac{1}{3} & 0 \end{array} \right]$$

B^{-1}

$$x = I - \left(\frac{1}{3}B^{-1}\right)^T = I - \frac{1}{3} \cdot (B^{-1})^T = I - \begin{bmatrix} \frac{17}{18} & -\frac{1}{3} & -\frac{1}{6} & -\frac{1}{9} \\ -\frac{1}{3} & \frac{1}{3} & 0 & 0 \\ -\frac{1}{6} & 0 & \frac{1}{6} & 0 \\ -\frac{1}{9} & 0 & 0 & \frac{1}{9} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{18} & \frac{1}{3} & \frac{1}{6} & \frac{1}{9} \\ \frac{1}{3} & \frac{2}{3} & 0 & 0 \\ \frac{1}{6} & 0 & \frac{5}{6} & 0 \\ \frac{1}{9} & 0 & 0 & \frac{8}{9} \end{bmatrix}$$